

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 25/2006 vp

Hallituksen esitys vammaisuuksien määrän sekä eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismäärien tarkistamista koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 5 päivänä lokakuuta 2006 lähettänyt sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan valmistele-
vaksi käsiteltäväksi hallituksen esityksen vammaisuuksien määrän sekä eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismäärien tarkistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 164/2006 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Juha Rossi, neuvotteleva virkamies Minna Liutta ja ylitarkastaja Milla Meretniemi, sosiaali- ja terveysministeriö
- asuntoneuvos Raimo Kärkkäinen, ympäristöministeriö
- osastopäällikkö Anne Neimala, Kansaneläkelaitos
- Eläkeläiset ry:n toiminnanjohtaja Hannu Partanen, Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi lapsen hoitotuesta annettua lakia, vammaistukilakia ja kansaneläkelakia sekä annettavaksi laki eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismääristä vuonna 2007. Ehdotetuilla laeilla tuettaisiin vaikeavammaisia ja sairaita sekä pientä eläkettä saavien asumiskustannuksia.

Vamman tai sairauden aiheuttaman toimintakyvyn heikkenemisen perusteella myönnettävien vammaisuuksien yläpuolelle tukiluokkaan ehdotetaan tehtäväksi tasokorotus, jonka suuruus olisi vuoden 2006 indeksitasossa 15 euroa. Korotuksen johdosta lapsen erityishoitotuen ja erityisvammaistuen määrä nousisi vuoden 2007

alusta 355,03 euroon kuukaudessa ja eläkkeensaajien erityishoitotuen määrä 276,64 euroon kuukaudessa. Tasokorotuksen lisäksi erityistukiin tehtäisiin vuonna 2007 myös indeksitarkistus.

Eläkkeensaajien asumistuessa vuonna 2007 hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismääriä ehdotetaan korotettaviksi vuosittaisen tarkistuksen lisäksi 2,8 prosenttia I ja II kuntaryhmän kunnissa ja 1,4 prosenttia III kuntaryhmän kunnissa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Valiokunta pitää vaikeavammaisten ja sairaiden henkilöiden taloudelliseksi tukemiseksi sekä pientä eläkettä saavien asumiskustannusten tukemiseksi ehdotettuja toimenpiteitä tarpeellisina. Valiokunta pitää myös tarkoituksenmukaisena sitä, että ehdotetut sosiaaliturvan taso parantavat toimenpiteet kohdennetaan lapsen erityishoitotukea ja erityisvammaistukea sekä eläkkeensaajien erityishoitotukea saaviin. Mainitut etuudet ovat muita etuuksia laskettaessa etuoikeutettuja tuloja eikä niiden määrä ole riippuvainen edunsaajan tuloista, joten tasokorotus lisää kaikkien etuudensaajien käteen jääviä tuloja.

Eläkkeensaajan asumistuki on tulosidonnainen etuus, ja tulojen ja etuuden yhteensovituksen vuoksi asumistuen määrä voi asumiskustannusten enimmäismäärän tarkistuksen yhteydes-

sä jopa laskea etuudensaajan tulojen muuttumisen vuoksi. Esityksen perustelujen mukaan asumiskustannukset ovat erityisen suuret niillä yksin asuvilla pienituloisilla eläkeläisillä, jotka asuvat vuokra-asunnoissa alueilla, joilla asumiskustannukset ovat korkeat. Asumiskustannukset ylittävät usein hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärän myös palveluasunnoissa asuvilla. Valiokunta on toistuvasti kiinnittänyt huomiota eri järjestelmien yhteensovitukseen liittyviin ongelmiin ja katsoo, että nyt hyväksyttävän eläkkeensaajien asumistuen korotuksen riittävyttä tulee seurata ja arvioida sen vaikutus edellä mainittujen ryhmien taloudelliseen asemaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Valto Koski /sd	Paula Risikko /kok
vpj.	Eero Akaan-Penttilä /kok	Osmo Soininvaara /vihr
jäs.	Anneli Kiljunen /sd	Tapani Tölli /kesk
	Marjaana Koskinen /sd	Raija Vahasalo /kok
	Pehr Löfv /r	Erkki Virtanen /vas
	Aila Paloniemi /kesk	Tuula Väättäin /sd
	Leena Rauhala /kd	vjäs. Terhi Peltokorpi /kesk.
	Juha Rehula /kesk	

Valiokunnan sihteerinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Harri Sintonen,
valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Eläkkeensaajan hoitotukea, korotettua hoitotukea sekä erityishoitotukea maksetaan kaikkein vaikeimmassa asemassa oleville eläkeläisille heidän eläkkeensä lisänä. Hoitotuen taso riippuu eläkeläisen toimintakyvyn aleneman sekä avun tarpeen laajuudesta.

Tällä hetkellä eriasteista hoitotukea saa 192 000 eläkeläistä. Heidän asemansa on vaikeutunut, koska hoitotuki ei useinkaan riitä korvaamaan toimintakyvyn alentumisesta johtuvia ylimääräisiä kustannuksia.

Tämän vuoksi on eläkkeensaajan hoitotukea, korotettua hoitotukea sekä erityishoitotukea nostettava noin 20 eurolla kuukaudessa. Tämä

edellyttää kansaneläkkeistä johtuvien menojen valtion osuuden nostamista noin 40 miljoonalla eurolla.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 1., 2. ja 4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

että 3. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Vastalauseen muutosehdotus) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).

Vastalauseen muutosehdotus**3.****Laki****kansaneläkelain 30 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 30 a §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 724/2001, seuraavasti:

30 a §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut ja joka on täyttänyt 65 vuotta taikka saa tämän lain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka kansanedustajain eläkelain (329/1967) taikka

valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä tai maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (1192/2002) mukaista erityistukea työkyvyttömyyden perusteella, maksetaan tarvittavan hoidon ja palvelusten tai erityiskustannusten korvaamiseksi eläkkeensaajien hoitotukea:

1) jos hän on yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa tai hänelle aiheutuu sairaudesta tai

vammasta erittäin huomattavia erityiskustan-
nuksia, 3 200,00 euroa vuodessa;

Voimaantulosäännös
(Kuten StVM)

_____

_____

Vastalauseen lausumaehdotus

*Eduskunta edellyttää, että hallitus ryh-
tyy toimenpiteisiin myös eläkkeensaa-
jan hoitotuen sekä korotetun hoitotuen
nostamiseksi 20 eurolla.*

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2006

Eero Akaan-Penttilä /kok
Raija Vahasalo /kok
Paula Risikko /kok

Leena Rauhala /kd
Erkki Virtanen /vas
Osmo Soininvaara /vihr

VASTALAUSE 2

Perustelut

Valiokunnan mietinnössä todetaan mielestämme aivan oikein, että ehdotukseen sisältyvät toimenpiteet vaikeavammaisten ja sairaiden henkilöiden taloudelliseksi tukemiseksi sekä pientä eläkettä saavien asumiskustannusten tukemiseksi ovat tarpeellisia. Valiokunta pitää myös tarkoituksenmukaisena sitä, että ehdotetut sosiaaliturvan tasoa parantavat toimenpiteet kohdennetaan lapsen erityishoitotukea ja erityisvammaistukea sekä eläkkeensaajien erityishoitotukea saaviin. Mainitut etuudet ovat muita etuuksia laskettaessa etuoikeutettuja tuloja, eikä niiden määrä ole riippuvainen edunsaajan tuloista, joten tasokorotus lisää kaikkien etuudensaajien käteen jääviä tuloja.

Lisäksi mietinnössä todetaan, että eläkkeensaajan asumistuki on tulosidonnainen etuus ja tulojen ja etuuden yhteensovituksen vuoksi asumistuen määrä voi asumiskustannusten enimmäismäärän tarkistuksen yhteydessä jopa laskea etuudensaajan tulojen muuttumisen vuoksi. Esityksen perustelujen mukaan asumiskustannukset ovat erityisen suuret niillä yksin asuvilla pientuloisilla eläkeläisillä, jotka asuvat vuokra-asunnoissa alueilla, joilla asumiskustannukset ovat korkeat. Asumiskustannukset ylittävät usein hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärän myös palveluasunnoissa asuvilla. Valiokunta on toistuvasti kiinnittänyt huomiota eri järjestelmien yhteensovitukseen liittyviin ongelmiin ja katsoo, että nyt hyväksyttävän eläkkeensaajien asumistuen korotuksen riittävyttä tulee seurata ja arvioida sen vaikutus edellä mainittujen ryhmien taloudelliseen asemaan.

Ehdotimme valiokunnan mietinnön viimeiseen kappaleeseen sisältyvän viimeisen virkkeen muuttamista lausuman muotoon. Valiokunnan enemmistö ei kuitenkaan hyväksynyt ehdotustamme. Ehdotuksemme mukaan valiokunnan olisi tullut lausua:

Eduskunta on toistuvasti kiinnittänyt huomiota eri sosiaalietuusjärjestelmien yhteensovitukseen liittyviin ongelmiin ja edellyttää hallitukselta, että nyt hyväksyttävän eläkkeensaajien asumistuen korotuksen riittävyttä seurataan ja arvioidaan lainmuutoksen vaikutuksia vaikeavammaisten, sairaiden ja pientä eläkettä saavien henkilöiden taloudelliseen asemaan (*Vastalauseen lausumaehdotus*).

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hyväksytään seuraava lausuma:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta on toistuvasti kiinnittänyt huomiota eri sosiaalietuusjärjestelmien yhteensovitukseen liittyviin ongelmiin ja edellyttää hallitukselta, että nyt hyväksyttävän eläkkeensaajien asumistuen korotuksen riittävyttä seurataan ja arvioidaan lainmuutoksen vaikutuksia vaikeavammaisten, sairaiden ja pientä eläkettä saavien henkilöiden taloudelliseen asemaan.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2006

Erkki Virtanen /vas
Marjaana Koskinen /sd
Leena Rauhala /kd